

Research Paper

Presenting a Structural Model of the Relationship between Perceived Parenting Styles and High-Risk Behaviors Through Mediation of Resilience and Emotion Regulation in Adolescents

Saeideh Kohansal Nalkiashari¹, Samereh Asadi Majreh^{2*}, Bahman Akbari³

1-Ph.D.Student in Psychology, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

2-Assistant Professor, Department of Psychology, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

3-Professor, Department of Psychology, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

Received: 2021/10/20

Revised: 2022/02/01

Accepted: 2020/05/30

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/jpmm.2022.28995.3493

Keywords:

Adolescents, High-risk behaviors, Perceived parenting styles

Abstract

Introduction: One of the most critical periods of life is adolescence. It is a period of rapid physical growth and emotional and psychological changes. Most behavioral incompatibilities are manifested in this period. Tendency to high-risk behaviors is one of the behavioral maladaptations of adolescence.

Materials and Methods: The present study is descriptive and correlational. The statistical population includes all male high school students in the city of Langrud who were studying in the academic year 1399-1400. Participants in the study were 265 students from different schools in Langrud who were selected by multi-stage cluster sampling. Data were collected using the Iranian Adolescent Risk Scale (IARS), the Barmind Parenting Styles Questionnaire, the Connor & Davidson Resilience Scale (CD-RIS) and the Adjustment Questionnaire. Excitement of John and Gross (2002) was collected. Structural equation modeling and AMOS software were used to evaluate the fit of the researcher's proposed model.

Findings: Parenting styles powerfully, authoritarian and careless, have a significant effect on high-risk behavior by regulating emotion and resilience.

Discussion and Conclusion: Based on the findings of the present study, powerfully parenting style leads to a reduction in high-risk behaviors.

Citation: Nalkiashari, S.K., Asadi Majreh, S., Akbari, B., Presenting a Structural Model of the Relationship between Perceived Parenting Styles and High-Risk Behaviors Through Mediation of Resilience and Emotion Regulation in Adolescents: Journal of Psychological Methods and Models 2022; 13 (47): 101-116.

***Corresponding Author:** Samereh Asadi Majreh

Address: Assistant Professor, Department of Psychology, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

Tell: 09118472446

Email: asadimajreh-psy@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction

One of the most sensitive periods of life is adolescence. Adolescence is a period in which most behavioral incompatibilities occur. Tendency to high-risk behaviors is one of the behavioral maladaptations of adolescence. Important factors are involved in the occurrence of high-risk behaviors in adolescents, both in the adolescent environment and in the individual. One of the factors that can strongly influence adolescents' behaviors in the family context and increase the likelihood of high-risk behaviors in them is the parenting styles that adolescents understand. Lack of communication with parents in adolescent life will lead to weaker and more superficial parent-child interactions, which in turn will lead to complex problems in the future. By affecting variables such as resilience and emotion regulation, this variable can also play a role in the formation of high-risk behaviors in adolescents.

Materials and Methods

The present study is descriptive and correlational. The statistical population includes all high school male students in Langrud who were studying in the academic year 1399-1400. Participants in the study were 265 students from different schools in Langrud who were selected by multi-stage cluster sampling. Thus, from all public schools for boys in the second secondary school of Langrud city, which is 7 schools, 4 schools were randomly selected. Then, one class was randomly selected from each school and each field and all students of those classes were examined as a research sample. The final cluster of the study included students who participated in selected classes. Data were collected using the Iranian Adolescent Risk Scale (IARS), the Bamrind Parenting Styles Questionnaire, the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RIS) and the John & Gross (2002) Emotion Regulation Questionnaire. Structural

equation modeling and AMOS software were used to evaluate the fit of the researcher's proposed model.

Findings

Parenting styles powerfully, authoritarian and careless, have a significant effect on high-risk behavior by regulating emotion and resilience. Among the variables affecting high-risk behavior, the most total effect is related to emotion regulation, which indicates the importance of this variable in predicting high-risk behavior. Among the variables affecting resilience, the most total effect is related to the powerfully style, which indicates the importance of this variable in predicting resilience. Among the variables affecting emotion regulation, the most total effect is related to powerfully style, which indicates the importance of this variable in predicting emotion regulation.

Discussion and Conclusion

Based on the findings of the present study, powerfully parenting style leads to a reduction in high-risk behaviors. Adolescents with strong parents have higher levels of psychosocial abilities than other styles. These people are more adaptable and self-sufficient and are confident in their abilities, have more talent for progress and have less problems than their peers. Children with whom their parents communicate openly and positively, while giving them appropriate age freedom and independence, are less likely to have behavioral problems.

مقاله پژوهشی

ارائه مدل ساختاری رابطه سبک‌های فرزند پروری ادراک شده با رفتارهای پرخطر از راه میانجی‌گری تاب‌آوری و تنظیم هیجان در نوجوانان

سعیده کهنسال نالکیاشیری^۱، سامره اسدی مجره^۲، بهمن اکبری^۳

۱- دانشجوی دکتری تخصصی روان‌شناسی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.

۲- استادیار گروه روان‌شناسی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.

۳- استادیار گروه روان‌شناسی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.

چکیده

مقدمه: نوجوانی از بحرانی‌ترین دوره‌های زندگی می‌باشد. دوره رشد سریع جسمی و تحولات عاطفی و روانی است. بیش‌ترین ناسازگاری‌های رفتاری در این دوره نمود می‌یابد. گرایش به رفتارهای پرخطر یکی از ناسازگاری‌های رفتاری دوران نوجوانی بشمار می‌رود.

مواد و روش‌ها: این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل تمامی دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه شهرستان لنگرود می‌باشد که در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ مشغول به تحصیل بودند. شرکت‌کنندگان در پژوهش ۲۶۵ نفر از دانش‌آموزان مدارس گوناگون لنگرود بودند که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایرانی (IARS)، پرسش‌نامه سبک‌های فرزندپروری بامریند، مقیاس تاب‌آوری کانر و دیویدسون (CD-RIS) و پرسش‌نامه‌ی تنظیم هیجان جان و گروس (۲۰۰۲) گردآوری شد. برای بررسی برازش مدل پیشنهادی پژوهشگر از مدل‌یابی معادلات ساختاری و نرم‌افزار ایموس استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه، مستبدانه و سهل‌گیر به واسطه تنظیم هیجان و تاب‌آوری بر رفتار پرخطر اثر معنی‌داری دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این پژوهش، سبک فرزندپروری مقتدرانه منجر به کاهش رفتارهای پرخطر می‌شود.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۲۸

تاریخ داوری: ۱۴۰۰/۱۱/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۰۹

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.30495/jpmm.2022.28995.3493

واژه‌های کلیدی:

نوجوانی، رفتار پرخطر، سبک‌های فرزند پروری ادراک شده

* نویسنده مسئول: سامره اسدی مجره

نشانی: استادیار گروه روان‌شناسی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.

تلفن: ۰۹۱۱۸۴۷۲۴۴۶

پست الکترونیکی: asadimajreh-psy@yahoo.com

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

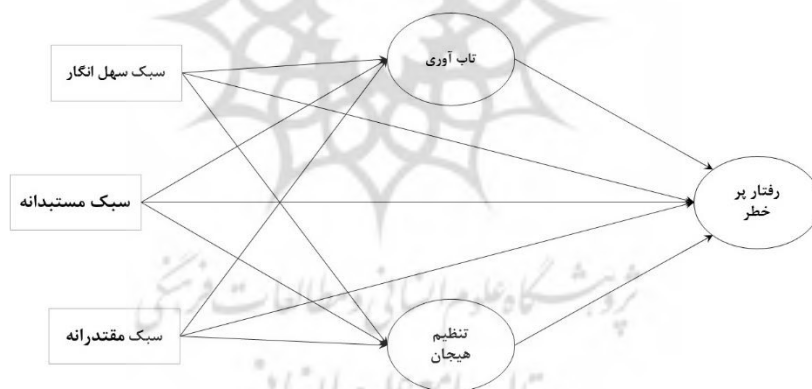
مقدمه

از بحرانی‌ترین دوره‌های زندگی، نوجوانی است که دوره رشد سریع جسمی و تحولات عاطفی و روانی و دوره انتقال بین کودکی به بزرگسالی است (۱). دوره نوجوانی، دوره‌ای است که بیش‌ترین ناسازگاری‌های رفتاری در این دوره نمود پیدا می‌کند (۲) و گرایش به رفتارهای پرخطر یکی از ناسازگاری‌های رفتاری دوران نوجوانی بشمار می‌رود (۳). تغییرات جسمانی، روانی و علاقه به تجربه رویدادهای گوناگون و جدید، گرایش نوجوان به رفتارهای پرخطر را بیش‌تر می‌کند (۴ و ۵). رفتار پرخطر شامل رفتارهایی است که ایمنی و سلامت فرد و حتی در مواردی تندرستی دیگران را به خطر انداخته و معمولاً به علت تحریک هیجان و احساسات زیاد بروز می‌کند (۶ و ۷). مصرف الکل، مصرف دخانیات، مصرف مواد، روابط جنسی نایمن و درگیری و خشونت از مهمترین رفتارهای پرخطر به شمار می‌آیند (۸). رفتارهای پرخطر احتمال نتایج منفی و مخرب جسمی، روان‌شناختی و اجتماعی را برای فرد افزایش داده (۹ و ۱۰) و برای خانواده و جامعه هم هزینه‌های مالی و زمانی زیادی به همراه داشته و به عنوان یک معضل اجتماعی در نظر گرفته می‌شود (۶ و ۱۱). در بروز رفتارهای پرخطر در نوجوانان عواملی مهم در محیط نوجوان، و هم خود فرد دخیل هستند (۱۲). از جمله عاملی که در بافت خانواده می‌تواند به شدت رفتارهای نوجوانان را تحت تأثیر قرار داده و احتمال بروز رفتارهای پرخطر را در آنها افزایش دهد، سبک‌های فرزند پروری ادراک شده توسط نوجوانان است. سبک‌های فرزند پروری به عنوان یک مجموعه‌ی کلی از نگرش‌های تربیتی، هدف‌ها و الگوهایی از تمرین‌های تربیتی تعریف می‌شود و فرض می‌شود که یک فضای عاطفی در ارتباط والد - فرزند خلق می‌نماید که بر اجتماعی سازی فرزندان از سوی والدین تأثیر می‌گذارد (۱۳). منظور از سبک فرزندپروری ادراک شده، درکی است که نوجوان از سطوح پاسخ‌دهندگی (گرمی) با درخواست (کنترل) در رفتار والدین دارد، و آنچه فرزند از رفتار والدین ادراک می‌کند نسبت به نگرش والدین به رفتار فرزندپروری خود، اهمیت بیش‌تری دارد (۱۴). بامریند (۱۵) بر اساس کنترل و پاسخدهی والد نسبت به فرزند، سه سبک فرزندپروری را مشخص کرد که عبارتند از: مقتدرانه (کنترل و پاسخدهی زیاد)، مستبدانه (کنترل زیاد اما پاسخدهی کم) و سهل‌انگار (کنترل کم اما پاسخدهی زیاد) (۱۶). پیشینه‌های نظری و پژوهشی حاکی از این است که کنترل بیش از حد والدین و عدم وجود رابطه محبت آمیز می‌تواند در فرزندان احساسات منفی بیش‌تری را نسبت به رابطه با والد ایجاد کند و والدین خود را سخت‌گیر و کنترل‌گر ادراک کنند که همین امر

موجب شده که رفتارهای مقابله‌ای و ناسازگارانه در آنها شکل بگیرد (۱۷). کیفیت رابطه‌ی والد- نوجوان با پیامدهای مثبت و منفی در دوران نوجوانی همراه است که شامل شایستگی اجتماعی، ارزش‌های مثبت، افسردگی و پرخاشگری می‌شود (۱۸). بررسی پیشینه‌های پژوهشی نشان می‌دهد که متغیر تاب‌آوری از جمله متغیرهایی است که می‌تواند تحت تأثیر سبک فرزندپروری (۱۹ و ۲۰) قرار گیرد و از سویی دیگر، تاب‌آوری می‌تواند در جلوگیری از بروز رفتار پر خطر مؤثر باشد (۲۱). تاب‌آوری به مجموعه‌ای از ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های مقابله‌ای گفته می‌شود که معمولاً در رویارویی و تحمل شرایط سخت زندگی موثرند و به فرد کمک می‌کنند که سازگاری موفق‌تری در شرایط سخت داشته باشد (۲۲). کسانی که بطور مستقیم با مشکل‌شان مقابله می‌کنند و از راهبردهای مقابله‌ای کارآمدتر استفاده می‌کنند به احتمال بیش‌تری مشکلات زندگی‌شان را به گونه موفقیت آمیز حل و فصل می‌کنند و در گیر رفتارهای مشکل آفرین و پر خطر نمی‌شوند و افرادی که این توانایی را ندارند به دلیل استفاده از راهبردهای مقابله‌ای منفی و ناکارآمد آسیب‌پذیر می‌شوند. بسیاری از نوجوانان در محیط‌های پرخطر و شرایطی زندگی می‌کنند که آنها را در معرض خطرات گوناگون جسمانی و روان‌شناختی قرار می‌دهد، اما به دلیل داشتن عوامل محافظتی مثل تاب‌آوری می‌توانند بر این مشکلات غلبه کنند و آسیب ناپذیر شوند (۲۳). نرخ بروز رفتارهای پرخطر در بین نوجوانان و جوانان بیش‌تر از سایر اعضای جامعه می‌باشد و همچنین، نوجوانان از میانگین تاب‌آوری کم‌تری نسبت به سایر اعضای جامعه برخوردارند (۲۴). مؤلفه‌های تاب‌آوری در تعامل با هم حدود نیمی از رفتارهای پر خطر از جمله مصرف الکل در جوانان را نشان می‌دهد (۲۵). یکی دیگر از متغیرهایی که به نظر می‌رسد، می‌تواند تحت تأثیر سبک‌های فرزندپروری قرار گیرد و از این راه موجب کاهش یا افزایش احتمال بروز رفتارهای پر خطر گردد، تنظیم هیجان است (۲۶). پیشینه‌های پژوهشی رابطه راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان با رفتارهای پر خطر را تأیید می‌کنند (۲۷ و ۲۸). تنظیم هیجان به فرآیندهای درونی و بیرونی دخیل در نظارت، ارزیابی و تعدیل واکنش‌های هیجانی جهت انجام اهداف زندگی اشاره دارد تا فرد به طور مناسب به تقاضاهای محیطی متنوع پاسخ دهد (۲۹). بر اساس مدل فرایندی تنظیم هیجان، تجربه هیجانی با ارزیابی سرنخ‌های هیجانی شروع می‌شود و با توجه به شیوه ارزیابی مجموعه‌ای هماهنگ از پاسخ‌ها راه اندازی می‌کند که شامل سیستم‌های فیزیولوژیک، رفتاری و تجربه‌ای است و می‌تواند به شیوه‌های گوناگون تعدیل شود که برخی از این شیوه‌ها سازگارانه و برخی دیگر ناسازگارانه می‌باشند و

(۳۷ و ۳۰). در این زمینه میرزائی فیض آبادی، مولوی و طاهری نشان دادند تنظیم هیجانی و بازداری شناختی در گرایش رفتارهای پرخطر نوجوانان نقش موثری دارند. آن ها به این نتیجه رسیدند هیجان ها یکی از عوامل مهم تأثیرگذار بر رفتارهای پرخطر است و نارسایی بازداری می تواند یکی از علل زیربنایی رفتارهای پرخطر در نوجوانان باشد (۳۸). ملاکریمی نیز در پژوهشی نشان داد سبک های ناسازگارانه تنظیم هیجانها و رفتارهایی که منبع هیجانی دارند می تواند پیش بینی کننده مهمی در بروز رفتارهای پرخطر باشند. افرادی که فاقد مهارت های لازم برای کنار آمدن با تجارب هیجانی خود هستند بیش تر در هنگام مدیریت و کنترل عواطف منفی خود، درگیر رفتارهای پرخطر می شوند (۳۹).

مروری بر نتایج پژوهش ها نشان می دهد که سبک های فرزند پروری ادراک شده با رفتارهای پرخطر (۱۶ و ۱۷) و تاب آوری و تنظیم هیجان مرتبط می باشند. تاب آوری (۲۰ و ۲۱) و تنظیم هیجان (۲۶ و ۲۷) نیز با رفتارهای پرخطر مرتبط است، بر این اساس، مدل مفهومی پژوهش بر اساس روابط متغیرها مطرح شده و در شکل ۱ ارائه شده است.

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش

گرایش بیش تری به رفتارهای پرخطر دارند، پیشرفت تحصیلی کم تری دارند، گرایش بیش تری به خودکشی دارند و احتمال مرگ و میر و ابتلا به بیماری های مرتبط با رفتارهای پرخطر در آنها بیش تر است. لذا، ضرورت دارد که عوامل خطر ساز و محافظ در گرایش به رفتارهای پرخطر به خوبی مورد پژوهش و بررسی قرار گیرد و بتوان مدلی ارائه داد که بر اساس آن بتوان با برنامه های مناسب اثرات عوامل خطر را به حداقل رساند و عوامل محافظ را تقویت و از بروز چنین رفتاری در نوجوانان پیشگیری کرد. با توجه به توضیحات ارائه شده، هدف این پژوهش ارزیابی برازش الگوی ارتباط سبک های

پیامدهای متفاوتی را به همراه دارند (۳۰). افراد در مواجهه با رویدادها، از راهبردهای تنظیم هیجان متفاوتی برای اصلاح یا تعدیل تجربه هیجانی خود استفاده می کنند (۳۱) که با عنوان راهبردهای سازگارانه و ناسازگارانه مورد بحث واقع شده است (۳۲). یکی از مدل های مطرح در این زمینه، "مدل تنظیم هیجان گروس" است که در دو چهارچوب مهم بررسی می شود: ۱. راهبردهایی که پیش از ایجاد هیجان و یا در آغاز بروز آن فعال می شوند، از بروز هیجانها شدید پیشگیری می کنند و باعث تعبیر و تفسیر موقعیت می شوند؛ به گونه ای که پاسخ هیجانی مرتبط با آن موقعیت را کاهش می دهند. این راهبردها، فرایند بازآرزیابی (ارزیابی مجدد) نامیده می شوند. ۲. راهبردهایی که پس از پیدایی هیجان فعال شده (این راهبردها نمی توانند از ایجاد هیجانها شدید پیشگیری کنند) و بازداری (سرکوبی یا فرونشانی) نامیده می شوند (۳۳). افرادی که تنش و هیجانهای ناپایدار و تنظیم هیجانی کم تر موثری را تجربه می کنند، بیش تر در معرض مشکلات خلقی و رفتاری قرار می گیرند (۳۴). مشکلات تنظیم هیجان با نگرش مثبت به سیگار (۳۵) و رفتارهای تکانشی (۳۶) رابطه دارد و بد تنظیمی هیجان نقشی مهم در آسیب شناسی رفتار پر خطر ایفا می کند

با توجه به اهمیت دوران نوجوانی در شکل گیری شخصیت، هویت و الگوهای رفتاری مهمی در هر فرد که می تواند در تمام طول عمر بر زندگی او اثر گذار باشد، کمک به نوجوان برای گذر موفقیت آمیز از این دوران بسیار دارای اهمیت است. هنگامی که نوجوان نتواند به گونه موفقیت آمیز بر بحرانها و چالش های تحولی غلبه کند، اختلال قابل ملاحظه ای در جریان بهنجار زندگی روز مره و جنبه های عاطفی، اجتماعی و شناختی آنها بروز خواهد کرد که یکی از این مشکلات می تواند بروز رفتارهای پرخطر در این گروه از افراد باشد. گرایش نوجوانان به انواع رفتارهای پرخطر یکی از اصلی ترین منابع نگرانی در جامعه است زیرا نوجوانانی که

فرزندپروری ادراک شده با رفتارهای پرخطر با نقش واسطه‌ای تاب‌آوری و تنظیم هیجان در نوجوانان بود.

مواد و روش‌ها

این پژوهش توصیفی و به روش همبستگی انجام شد. جامعه آماری شامل تمامی دانش آموزان پسر دوره دوم متوسطه شهرستان لنگرود بود که در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ مشغول به تحصیل بودند. شرکت کنندگان در پژوهش ۲۶۵ نفر از دانش آموزان مدارس گوناگون لنگرود بودند که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. بر اساس حجم جامعه، با استفاده از جدول مورگان ۲۶۵ نفر به عنوان نمونه انتخاب شد. نمونه‌گیری با روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای انجام شد: به این صورت که از بین تمامی مدارس دولتی پسرانه دوره دوم متوسطه آموزش و پرورش شهرستان لنگرود که تعداد آنها ۷ مدرسه می‌باشند ۴ مدرسه به تصادف انتخاب شد. سپس از هر مدرسه و هر رشته یک کلاس به روش تصادفی انتخاب و همه دانش آموزان آن کلاسها به عنوان نمونه پژوهش مورد بررسی قرار گرفتند. خوشه‌نهایی پژوهش را دانش آموزانی که در کلاس‌های انتخاب شده حضور داشتند، تشکیل دادند. گفتنی است با توجه به همه‌گیری ویروس کرونا و مجازی بودن آموزش‌ها، بعد از انتخاب تصادفی مدارس و کلاس‌ها، و نیز هماهنگی با مدیران و معلمان، پرسش‌نامه‌ها بصورت آنلاین از راه شبکه اجتماعی واتساپ، در گروه‌های درسی دانش‌آموزان ارسال شد و بصورت آنلاین پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کردند. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارتند از: ۱. اعلام رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش، ۲. عدم ابتلا به بیماری‌های جسمانی و روان‌شناختی. ملاک خروج از پژوهش، تکمیل ناقص پرسش‌نامه‌ها بود.

داده‌ها با استفاده از مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایرانی (IARS)، پرسش‌نامه سبک‌های فرزند پروری بامریند، مقیاس تاب‌آوری کانر و دیویدسون (CD-RIS) و پرسش‌نامه‌ی تنظیم هیجان گردآوری شد. برای بررسی برازش مدل پیشنهادی پژوهشگر از مدل‌یابی معادلات ساختاری و نرم افزار ایموس استفاده شد.

مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایرانی^۱ (IARS)

این مقیاس توسط زاده‌محمدی، احمدآبادی و حیدری در سال ۱۳۹۰ ساخته و اعتباریابی شده است و شامل ۳۸ گویه برای سنجش آسیب‌پذیری نوجوانان در مقابل ۷ دسته رفتارهای

پرخطر شامل ۱- گرایش به مواد مخدر، ۲- گرایش به الکل، ۳- گرایش به سیگار، ۴- گرایش خشونت، ۵- گرایش به رابطه و رفتار جنسی، ۶- گرایش به رابطه به جنس مخالف و ۷- گرایش به رانندگی خطرناک است. در این ابزار، پاسخ‌ها روی مقیاس پنج درجه‌ای از کاملاً مخالف (نمره یک) تا کاملاً موافق (نمره پنج) نمره‌گذاری می‌شوند. (۴۰). زاده محمدی و همکاران (۴۰) ضریب آلفای کرونباخ برای کلی گویه‌ها برابر ۰/۹۴ و روایی سازه این مقیاس مورد ارزیابی قرار گرفت. تحلیل عاملی اکتشافی با مولفه‌های اصلی نشان داد که این پرسش‌نامه مقیاسی هفت بعدی است که ۶۴/۸۴ درصد واریانس خطرپذیری را تبیین می‌کند. در این پژوهش آلفای کرونباخ رفتارهای پرخطر ۰/۸۹ بدست آمده است.

پرسش‌نامه سبک‌های فرزند پروری بامریند^۲

این پرسش‌نامه دارای ۳۰ گویه است و توسط بامریند در سال ۱۹۷۲ طراحی شد. این پرسش‌نامه سه سبک فرزندپروری والدین (سهل‌گیرانه، مستبدانه و مقتدرانه) را می‌سنجد. پاسخ‌ها بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم، از ۰ تا ۴ نمره‌گذاری می‌گردد. اسفندیاری (۴۱)، اعتبار بازآزمایی این پرسش‌نامه را برای سبک سهل‌گیرانه ۰/۶۹، سبک مستبدانه ۰/۷۷ و برای سبک مقتدرانه ۰/۷۳ گزارش کرده است. روایی ابزار در پژوهش اسفندیاری (۴۱) با استفاده از روش افتراقی بررسی شد و نتایج نشان داد سبک استبدادی رابطه منفی با سبک سهل‌گیری ($r = -0/38$) و سبک مقتدرانه ($r = -0/48$) داشته و شیوه سهل‌گیری رابطه معنی‌داری با سبک مقتدرانه ندارد ($r = 0/07$). همچنین، اسفندیاری (۴۱) روایی صوری ابزار را $r = 0/48$ گزارش کرد. در این پژوهش پایایی ابزار به روش آلفای کرونباخ برای سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه ۰/۸۴، سبک مستبدانه ۰/۷۵ و سبک مقتدرانه ۰/۸۹ بدست آمد.

مقیاس تاب‌آوری کانر و دیویدسون (CD-RIS)

این پرسش‌نامه را کانر و دیویدسون در سال ۲۰۰۳ با مرور منابع پژوهشی ۱۹۷۹-۱۹۹۹ حوزه تاب‌آوری تهیه کردند. این پرسش‌نامه ۲۵ گویه دارد که در مقیاس لیکرت بین صفر (کاملاً نادرست) و چهار (همیشه درست)، نمره‌گذاری می‌شود. دامنه نمرات در این پرسش‌نامه ۰ تا ۱۰۰ می‌باشد. کانر و دیویدسون (۴۲)، پایایی آزمون - باز آزمون این پرسش‌نامه روی ۲۴ بیمار GAD و PTSD را ۰/۸۷ گزارش کردند. روایی همگرای این پرسش‌نامه با استفاده از پرسش‌نامه سرسختی کوباسا روی ۳۰

²Bamrind Parenting Styles Questionnaire

¹Iranian Adolescents' Risk Scale

اطلاعات انجام شد. اجرا به صورت گروهی بود و جهت پاسخگویی به سوالات محدودیت زمانی وجود نداشت.

شیوه تحلیل داده‌ها

به منظور برازش مدل پیشنهادی پژوهشگر، از شاخص‌های برازش مطلق^۱، تطبیقی^۲، مقتصد و نرم افزار لیزرل استفاده شد.

یافته‌ها

در این پژوهش تعداد شرکت کنندگان ۲۵۶ نفر دانش آموزان پسر پایه دوم دوره متوسطه بودند. در جدول ۱، آماره‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش آورده شده است. در جدول ۲، ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش آورده شده است.

نفر از بیماران روان‌پزشکی انجام شده و نتایج نشان داد که پرسش‌نامه تاب‌آوری با پرسش‌نامه سرسختی کوباسا ۰/۸۳ ارتباط دارد، ولی با استرس ادراک شده ۰/۷۶- رابطه دارد و نشان می‌دهد که سطح بالای تاب‌آوری با استرس تجربه شده‌ی پایین ارتباط دارد (۲۲). پرسش‌نامه تاب‌آوری در ایران به وسیله محمدی (۴۳) هنجاریابی شده است و نتایج نشان داد که این پرسش‌نامه از آلفای کرونباخ ۰/۸۹ برخوردار است. در مورد روایی آن با استفاده از روش تحلیل عاملی، محاسبه هر نمره با نمره‌ی کل نشان داده که به جز سه سؤال، ضرایب سؤالات دیگر بین ۰/۱۴ تا ۰/۶۴ بود. در این پژوهش آلفای کرونباخ پرسش‌نامه ۰/۹۲ محاسبه شد.

پرسش‌نامه تنظیم هیجان

پرسش‌نامه تنظیم هیجان توسط گروسوجان در سال ۲۰۰۲ ساخته شده و دارای ده گویه و دو خرده مقیاس است که عبارتند از: بازداری هیجانی و بازاریابی هیجانی. گویه‌های ۴، ۲، ۹ و ۹ برای خرده مقیاس بازداری هیجانی و بقیه گویه‌ها خرده مقیاس بازاریابی هیجانی را می‌سازد. آزمودنی به هر گویه این مقیاس، براساس مقیاس هفت درجه‌ای لیکرتاز (کاملاً موافقم) تا (کاملاً مخالفم) پاسخ می‌دهد. دامنه نمرات در این مقیاس از ۱۰ تا ۷۰ می‌باشد. ضریب همسانی درونی در خرده مقیاس بازاریابی هیجانی برای مردان ۰/۷۲ و برای زنان ۰/۷۹ می‌باشد. همچنین، ضریب همسانی درونی در خرده مقیاس بازداری هیجانی برای مردان ۰/۶۷ و برای زنان ۰/۶۹ می‌باشد (۴۴). همچنین، ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش نریمانی برای مقیاس ارزیابی مجدد شناختی ۰/۷۱ و برای بازداری ۰/۷۵ بدست آمد. ضریب آلفای کرونباخ مقیاس در این پژوهش برای متغیرهای بازاریابی هیجانی ۰/۷۲، و بازداری هیجانی ۰/۷۶ بدست آمد.

شیوه انجام پژوهش

پس از کسب مجوز و انجام هماهنگی‌های اداری لازم با اداره آموزش و پرورش لنگرود، به دلیل شرایط همه‌گیری ویروس کرونا امکان اجرای حضوری پرسش‌نامه‌ها وجود نداشت و پرسش‌نامه‌ها با استفاده از نرم افزار پرس لاین به صورت یک پرسش‌نامه جامع در پیام رسان واتساپ در اختیار دانش آموزان قرار گرفت و دانش آموزان به صورت آنلاین به پرسش‌نامه‌ها پاسخ دادند. لازم به ذکر است که با هماهنگی معلمان، پژوهشگر نیز در گروه‌های واتسپی عضویت داشته و توضیحاتی در مورد شیوه پاسخگویی به سؤالات ارائه کرد. اصولاً اخلاقی در پژوهش شامل داشتن رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش و اطمینان بخشی به آزمودنی‌ها مبنی بر محرمانه ماندن

1-Absolute fit
2-Adaptive Fit

جدول ۱- آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار
سبک فرزندپروری سهل انگار	۰	۳۲	۱۹/۱۶	۵/۷۹
سبک فرزندپروری مستبدانه	۰	۴۰	۱۶/۰۷	۸/۷۲
سبک فرزندپروری مقتدرانه	۴	۴۰	۲۵/۵۶	۹/۰۱
تاب‌آوری	۳۳	۱۰۰	۶۹/۲۶	۱۳/۶۴
تنظیم هیجان	۱۷	۷۰	۴۳/۸۷	۱۰/۳۹
رفتار پرخطر	۳۸	۱۹۰	۹۴/۴۸	۳۲/۵۵

جدول ۲- ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

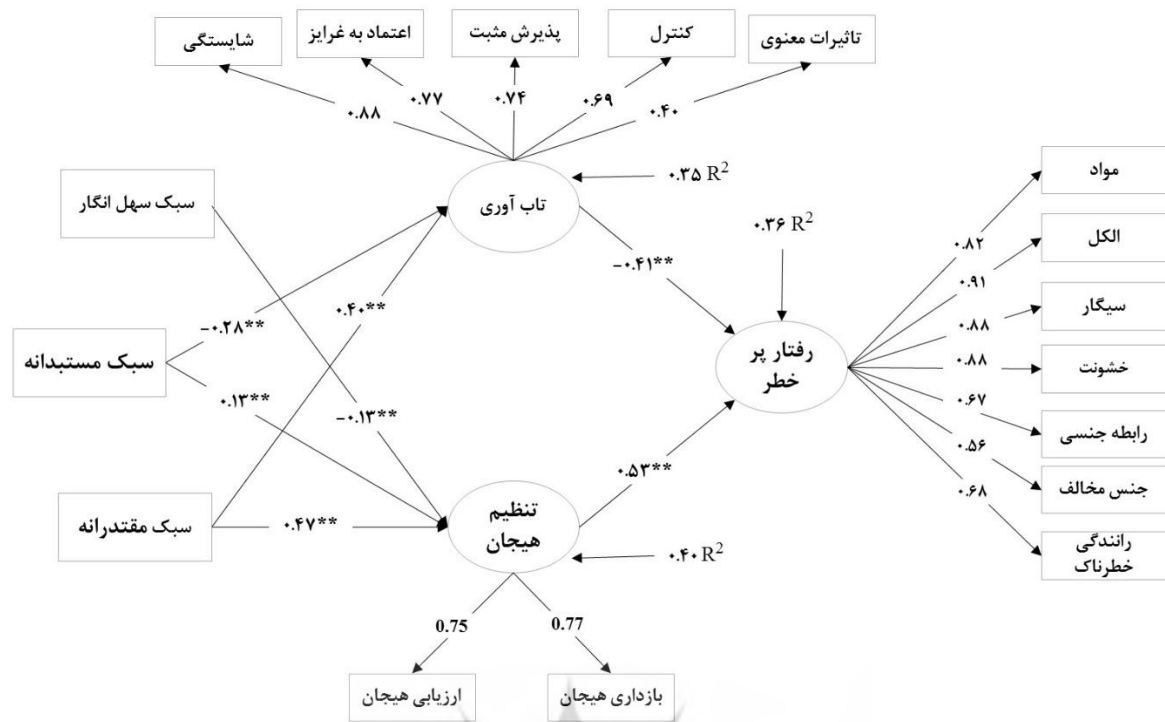
شماره	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱	سبک سهل انگار						
۲	سبک مستبدانه	-۰/۰۸۲					
۳	سبک مقتدرانه	۰/۱۰۵	-۰/۵۰۳**				
۴	تاب‌آوری	۰/۰۶۹	-۰/۴۴۵**	۰/۴۸۹**			
۵	تنظیم هیجان	-۰/۰۲۱	-۰/۴۷۶**	۰/۵۰۵**	۰/۳۹۵**		
۶	رفتار پرخطر	۰/۰۵۵	۰/۴۵۱**	-۰/۴۰۰**	-۰/۵۷۷**	-۰/۳۶۱**	۱

**p<0.01

سبک مقتدرانه نیز با تاب‌آوری (۰/۴۸) و تنظیم هیجان (۰/۵۰) و رفتار پرخطر (۰/۴۰) در سطح ۰/۰۱ معنی دار می‌باشد. از سوی دیگر، تاب‌آوری (۰/۵۷) و تنظیم هیجان (۰/۳۶) رابطه معنی داری با رفتار پرخطر دارند.

نتایج ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش نشان می‌دهد که رابطه سبک سهل انگار با تاب‌آوری، تنظیم هیجان و رفتار پرخطر در سطح ۰/۰۵ معنی دار نمی‌باشد. رابطه سبک مستبدانه با تاب‌آوری (۰/۴۴) و تنظیم هیجان (۰/۴۷) و رفتار پرخطر (۰/۴۵) در سطح ۰/۰۱ معنی دار می‌باشد. همچنین،

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

شکل ۲- مدل اصلاح شده پژوهشگر

در شکل ۲ مدل اصلاح شده با حذف مسیرهای غیر معنی دار ارائه شده است. در ادامه نتایج حاصل از برازش الگوی اولیه با داده‌ها در جدول ۳ آورده شده است.

جدول ۳- شاخص‌های نیکویی برازش مدل آزمون شده پژوهش

مقدار	دامنه قابل پذیرش	شاخص برازندگی
۲۶۵/۶۲۲	-	خی دو (χ^2)
۱۰۱	-	درجه آزادی (DF)
۲/۶۳۰	کمتر از ۵	نسبت خی دو به درجه آزادی
۰/۹۰	بزرگتر از ۰/۹۰	شاخص برازندگی هنجار شده (NFI)
۰/۹۳	بزرگتر از ۰/۹۰	شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)
۰/۹۳	بزرگتر از ۰/۹۰	شاخص برازندگی فزاینده (IFI)
۰/۹۱	بزرگتر از ۰/۹۰	شاخص توکر-لوییس (TLI)
۰/۰۷۹	کمتر از ۰/۰۸	ریشه دوم برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA)

که بیش‌تر از (۰/۹۰) می‌باشد. مجذور خی بر درجه آزادی (χ^2/df)، (۲/۶۳) می‌باشد که کم‌تر از (۳) است. کای دو مدل هم برابر ۲۶۵/۶۲۲ می‌باشد. با توجه به این یافته‌ها می‌توان گفت که مدل آزمون شده پژوهش از برازش خوبی برخوردار است.

با توجه به جدول ۳، برای مدل آزمون شده شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)، (۰/۹۳) می‌باشد که بیش‌تر از (۰/۹۰) می‌باشد. شاخص برازندگی هنجار شده (NFI)، (۰/۹۰) می‌باشد که بیش‌تر از (۰/۸۰) می‌باشد. و ریشه دوم برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA)، (۰/۰۷۹) می‌باشد که کم‌تر از (۰/۰۸) می‌باشد. شاخص برازندگی فزاینده (IFI)، (۰/۹۳) می‌باشد که بیش‌تر از (۰/۹۰) می‌باشد. شاخص توکر-لوییس (TLI)، (۰/۹۱) می‌باشد

به منظور بررسی معناداری مسیرهای ترسیمی در الگوی تدوینی پژوهشگر، در جدول ۴ و ۵ ضرایب استاندارد مسیرها و سطح معناداری ارائه شده است.

جدول ۴- اثرات مستقیم مدل آزمون شده پژوهش

مسیر	برآورد پارامتر (B)	اثر مستقیم (β)	آماره t	سطح معنی داری
به روی رفتار پر خطر از راه تاب‌آوری	-۰/۵۶	-۰/۴۰	-۵/۲۶	۰/۰۰۱
تنظیم هیجان	-۰/۷۰	-۰/۳۰	-۳/۴۴	۰/۰۰۱
به روی تاب‌آوری از راه سبک مستبدانه	-۰/۱۴	-۰/۲۷	-۴/۳۵	۰/۰۰۱
سبک مقتدرانه	۰/۲۰	۰/۴۰	۶/۲۲	۰/۰۰۱
به روی تنظیم هیجان از راه سبک سهل انگار	-۰/۰۶	-۰/۱۳	-۲/۱۲	۰/۰۳۳
سبک مستبدانه	-۰/۱۱	-۰/۳۶	-۴/۳۶	۰/۰۰۱
سبک مقتدرانه	۰/۱۴	۰/۴۷	۵/۷۶	۰/۰۰۱

جدول ۵- اثرات غیرمستقیم مدل آزمون شده پژوهش

مسیر	خطای استاندارد	اثر غیر مستقیم (β)	سطح معنی داری	حد پایین	حد بالا
به روی رفتار پر خطر از راه سبک سهل انگار	۰/۰۲۸	۰/۰۳۹	۰/۰۴۳	۰/۰۰۱	۰/۱۱۴
سبک مستبدانه	۰/۰۵۰	۰/۲۲۳	۰/۰۰۵	۰/۱۲۶	۰/۳۲۵
سبک مقتدرانه	۰/۰۴۶	-۰/۳۰۹	۰/۰۰۲	-۰/۴۰۹	-۰/۲۲۵

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش، بررسی نقش واسطه‌ای دو متغیر تاب‌آوری و تنظیم هیجان در رابطه سبک‌های فرزند پروری ادراک شده با رفتارهای پر خطر بود. در این پژوهش تمامی مسیرها مورد بررسی قرار گرفت و مدل نهایی بدست آمد. همان گونه که یافته‌های جدول ۴، ۵ و شکل ۲ نشان می‌دهد که سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه از راه میانجی‌گری تاب‌آوری و تنظیم هیجان با رفتارهای پرخطر رابطه معنادار دارد. با توجه به ضرایب مسیرها در شکل ۲ سبک فرزندپروری مقتدرانه با تاب‌آوری و هم چنین تنظیم هیجان رابطه مثبت و معنادار دارند. این یافته با پژوهش‌های قبلی که معتقدند والدینی که از دانش و آگاهی کافی در زمینه ارتباط با نوجوانان برخوردارند، فرزندانشان کم‌تر به رفتارهای پرمخاطره گرایش پیدا خواهند داشت. (۴۵)، قدرت پیش بینی سبک‌های فرزند پروری در مهارت‌های اجتماعی، بین سبک فرزند پروری و مشکلات رفتاری دانش آموزان، رابطه‌ای معنی دار بین سبک‌های فرزند پروری مادران و مشکلات رفتاری کودکان وجود دارد، تنظیم هیجان عاملی مهم در بهبود ارتقای سلامت روان و بهزیستی نوجوانان (۴۶) هم‌خوان است.

با توجه به جدول ۴ و ۵ از میان متغیرهای تاثیرگذار بر رفتار پرخطر، بیش‌ترین اثر کل مربوط به تنظیم هیجان (۰/۵۳) می‌باشد که نشانگر اهمیت این متغیر در پیش بینی رفتار پرخطر است. از میان متغیرهای تأثیر گذار بر تاب‌آوری، بیش‌ترین اثر کل مربوط به سبک مقتدرانه (۰/۴۰) می‌باشد که نشانگر اهمیت این متغیر در پیش بینی تاب‌آوری است. از میان متغیرهای تأثیر گذار بر تنظیم هیجان، بیش‌ترین اثر کل مربوط به سبک مقتدرانه (۰/۴۷) می‌باشد که نشانگر اهمیت این متغیر در پیش بینی تنظیم هیجان است. ضرایب تعیین متغیرهای درونزای مدل نیز در حد مطلوبی هستند. روی هم رفته، این نتایج نشان می‌دهد که مدل حاضر قادر به تبیین ۳۶ درصد از رفتار پر خطر است. هم‌چنین، متغیرهای مستقل به ترتیب قادر به تبیین ۳۵ درصد از تاب‌آوری و ۵۳ درصد از تنظیم هیجان است؛ بنابراین، برآزش مدل ساختاری پژوهش در حد مطلوب است.

بر اساس جدول ۴ و ۵ تمام مسیرهای ترسیمی در سطح ۵٪ معنادار هستند. با توجه به این نتایج، مسیرهای غیرمستقیم سبک سهل انگارانه، سبک مستبدانه و سبک مقتدرانه با رفتارهای پرخطر در سطح ۰/۵ معنادار هستند.

مدت، ممکن است برای صمیمیت بین افراد مشکل ساز باشد. زیرا حفظ روابط خوب و مناسب با افراد مهم زندگی از قبیل خانواده و دوستان با شکل مناسبی از ابراز هیجانات مثبت و منفی همراه است (۵۲) از طرف دیگر چون این افراد از خود کنترلی و خودتکایی پایینی برخوردارند، نمی‌توانند از عواطف و هیجان‌های مثبت به منظور پشت سر گذاشتن تجربه‌های نامطلوب و بازگشت به وضعیت مطلوب استفاده کنند و در نتیجه سطح پایین تاب‌آوری باعث کاهش حرمت به خود و مقابله ناموفق با تجربه‌های منفی می‌شود.

یافته دیگری که از شکل ۲ قابل استنباط است این است که سبک فرزندپروری سهل‌انگارانه از راهمیانجی‌گری تاب‌آوری و تنظیم هیجان با رفتارهای پرخطر رابطه معنادار دارد. با توجه به ضرایب مسیرها در شکل ۲ سبک فرزندپروری سهل‌انگارانه با تاب‌آوری و هم‌چنین تنظیم هیجان رابطه منفی و معنادار دارند این یافته با پژوهش‌های قبلی که معتقدند کهسبک تربیتی سهل‌انگارانه با رفتارهای مخاطره‌آمیز فرزندان (۵۳)، تنظیم هیجان نامناسب (۵۴) و کاهش تاب‌آوری (۱۸) ارتباط دارد هم‌خوان است.

در تبیین تأثیر سبک والدگری سهل‌انگارانه بر رفتارهای نوجوانان می‌توان گفت که فرزندان این والدین مسئولیت‌پذیری کم‌تری دارند و به سادگی تحت تأثیر همسالان قرار می‌گیرند و احتمال ورود به بزهکاری و مصرف مواد و رفتاری پرخطر بیش‌تر است. به دلیل اینکه والدین سهل‌انگار بر هیجان و مدیریت هیجان فرزندان خود نظارت نمی‌کنند و به فرزندان اجازه می‌دهند که هر هیجانی را تجربه و ابراز کنند احتمال گرایش این نوجوانان به رفتارهای پرخطر افزایش می‌یابد. درواقع نوجوانانی که از نظر هیجانی و عاطفی مورد حمایت قرار نمی‌گیرند احساسات منفی زیادی را تجربه می‌کنند. قابل تصور است که این نوجوانان برای کاهش احساسات منفی خود دست به هر کاری بزنند. والدین بی‌اعتنا در کودکان بدترین بازه را در شایستگی شناختی یا اجتماعی، عملکرد تحصیلی و سلامتی و روان‌شناختی دارند به همین دلیل این افراد در دوره‌های حساس زندگی مستعد بروز رفتارهای مخاطره‌آمیز هستند. از سوی دیگر، این شیوه والدگری، کودکانی گوشه‌گیر و ترسان به وجود می‌آورد که یا فاقد استقلال اند و یا استقلال اندک نشان می‌دهند و در کل تحریک‌پذیر و کم‌جرات و دمدمی، یا متخاصم و عصبانی می‌باشند که این ویژگی‌ها حاکی از کمبود تاب‌آوری در نوجوان است. بنابراین، والدین سهلگیر در مورد تنظیم هیجان و تاب‌آوری آگاهی و دانشی مناسب را برای فرزندان خود فراهم نمی‌کنند و این موارد منجر به افزایش رفتارهای پرخطر در نوجوانان می‌شود.

در تبیین تأثیر سبک والدگری مقتدرانه بر رفتارهای نوجوانان می‌توان گفت که نوجوانان دارای والدین مقتدر در مقایسه با سایر سبک‌ها از لحاظ توانایی‌های روانی - اجتماعی در سطح بالاتری قرار دارند. این افراد سازگارتر و باکفایت‌تر بوده و به توانایی‌هایشان اطمینان داشتند، استعداد بیش‌تری برای پیشرفت داشته و کم‌تر از همسالان‌شان دچار دردرس می‌شوند. فرزندان که والدینشان ارتباط باز و مثبتی را با آنها برقرار کرده در عین حال آزادی و استقلال مناسب سن را به آن‌ها می‌دهند کم‌تر مشکلات رفتاری را تجربه می‌کنند (۴۷). هر چه میزان حمایت و پاسخ‌دهی والدین در سبک والدگری بالاتر باشد، میزان مشکلات رفتاری فرزندان نیز کم‌تر است (۴۸). از سوی دیگر افرادی که سبک‌های ناسازگارانه تنظیم هیجان و رفتارهایی که منبع هیجانی دارند استفاده می‌کنند (۳۹)، افرادی هستند که برای اجتناب از تجربه‌های هیجانی غالباً تلاش‌های ناموفقی دارند. افزون بر این، عوامل تاب‌آوری می‌تواند در بروز رفتار پرخطر مؤثر باشد (۲۱). تاب‌آوری بالاتر مشکلات روان‌شناختی کم‌تری را به دنبال دارد (۴۹). کسانی که به گونه مستقیم با مشکل‌شان مقابله می‌کنند و از راهبردهای مقابله‌ای کارآمدتر استفاده می‌کنند، به احتمال بیش‌تری مشکلات زندگی‌شان را به گونه موفقیت‌آمیز حل و فصل می‌کنند و درگیر رفتارهای مشکل‌آفرین و پرخطر نمی‌شوند و افرادی که این توانایی را ندارند به دلیل استفاده از راهبردهای مقابله‌ای منفی و ناکارآمد آسیب‌پذیر می‌شوند. بنابراین، سبک‌های فرزندپروری، تاب‌آوری و تنظیم هیجان در کاهش رفتارهای پرخطر نقش دارند.

یافته دیگری که از شکل ۲ قابل استنباط است این است که سبک فرزندپروری مستبدانه از راهمیانجی‌گری تاب‌آوری و تنظیم هیجان با رفتارهای پرخطر رابطه معنادار دارد. با توجه به ضرایب مسیرها در شکل ۲ سبک فرزندپروری مستبدانه با تاب‌آوری و هم‌چنین تنظیم هیجان رابطه منفی و معنادار دارند این یافته با پژوهش‌های قبلی که معتقدند کهسبک تربیتی سخت‌گیرانه با مشکلات رفتاری و رفتار مخاطره‌آمیز فرزندان مرتبط است (۵۰ و ۵۱)، سبک‌ها فرزندپروری والدین و رفتارهای سازنده و مخرب فرزندان به دلیل نقش برجسته و با اهمیت والدین، سبک‌های فرزندپروری استبدادی والدین با تاب‌آوری دانش‌آموزان رابطه منفی و معنادار وجود دارد، مشکلات تنظیم هیجان با نگرش مثبت به سیگار (۳۵) و رفتارهای تکانشی (۳۶) رابطه دارد هم‌خوان است.

در تبیین تأثیر سبک والدگری مستبدانه بر رفتارهای نوجوانان می‌توان گفت که سطح پایین گرمی و محبت، مراقبت نامنظم، طرد، اعتقاد به تنبیه با دل‌بستگی نایمن ارتباط دارد. هیجانات منفی در روابط بین فردی از راه بازداری‌های طولانی

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این مطالعه فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامی مالی

هزینه‌های این مطالعه توسط نویسندگان مقاله تامین شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده پردازی:

روش‌شناسی و تحلیل داده‌ها:

نگارش نهایی:

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

محدودیت‌های این پژوهش عبارتند از: ۱- در این پژوهش رفتارهای پر خطر در تنها نوجوانان پسران آن هم دوره دوم متوسطه مورد بررسی قرار گرفته است لذا، در تعمیم یافته‌ها به دختران و سایر دوره‌های سنی محدودیت وجود دارد. ۲- این پژوهش در قالب طرح همبستگی صورت گرفته است، بنابراین، در استنباط نتایج به صورت روابط علی باید جانب احتیاط را رعایت کرد. ۳- عدم کنترل متغیرهای جمعیت شناختی مانند وضعیت اقتصادی- اجتماعی خانواده محدودیت دیگر این پژوهش است. لذا، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های مشابه آتی این موارد مدنظر قرار گیرد.

References

1. Mason, P., Keegan, H., Jerome, H., Alta, C, Wei, C., John, J. (1390). The growth and personality of the child. 3th Edition. Translated by Mahshid Yasai. Central Tehran: Book of Mad.
2. Shaffer, D., Kipp, K. (1391). Developmental psychology: Childhood and adolescence. 9th Edition. Translated by Maryam Rezazadeh, afsar rohi. Qom: University Publication Center.
3. ZadMohammadi, A., Ahmadabadi, Z. (2008). Co-occurrence of high-risk behaviors among high school adolescents in Tehran. Family Studies. 4(13):100-18 [<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=79084>]
4. Defoe, I.N., Dubas, J.S., Edwin, S., Dalmaijer, A., Marcel, A., et al. (2020). Is the Peer Presence Effect on Heightened Adolescent Risky Decision-Making only Present in Males? Journal of Youth and Adolescence.; 49: 693-705. [DOI:10.1007/s10964-019-01179-9]
5. Defoe, I.N., Dubas, J.S., Romer, D. (2019). Heightened adolescent risk-taking? Insights from lab studies on age differences in decision-making. Policy Insights from the Behavioral and Brain Sciences. 6(1):56-63. [DOI:10.1177%2F2372732218801037]
6. Mokhtarnia, I., ZadMohammadi, A., Habibi, M. (2016).The Relationship between Parental Conflict and Tendency to High-Risk Behaviors: With the Mediating Role of Conflict Intensity. Journal of Woman and Family Studies. 4(8): 101-129. [<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=529654>]
7. De Boer, A., Peeters, M., Koning, I. (2017). An experimental study of risk taking behavior among adolescents: a closer look at peer and sex influences. The Journal of Early Adolescence. 37(8):1125-1141[DOI:10.1177%2F0272431616648453]
8. Jessor, R. (2014). Problem behavior theory: A half-century of research on adolescent behavior and development. In: R.M. Lerner A.C, Petersen R.K, Silbereisen J, Brooks-Gunn, Editors. The developmental science of adolescence: History through autobiography. New York: Psychology Press. pp:239-256.
9. Afshari, A., Barzegari, A., Ismaili, A. (2017). Evaluation of high-risk behavior in students based on demographic variables. Quarterly Journal of New Ideas in Psychology. 1(4): 29-42.[<http://jnip.ir/article-1-133-fa.html>]

10. Eckstrand, K.L., Choukas-Bradley, S., Mohanty, A., Cross, M., Allen, N.B., Silk, J.S., et al. (2017). Heightened activity in social reward networks is associated with adolescents' risky sexual behaviors. *Developmental cognitive neuroscience*. 27: 1-9. [DOI:10.1016/j.dcn.2017.07.004]
11. Harakeh, Z., de Boer, A. (2019). The effect of active and passive peer encouragement on adolescent risk-taking. *Journal of Adolescence*. 71: 10-17. [DOI:10.1016/j.adolescence.2018.12.004]
12. Stewart, K., Townley, G. (2019). Intrapersonal and social-contextual factors related to psychological well-being among youth experiencing homelessness. *Journal of Community Psychology*. 47(4): 772-789. [DOI:10.1002/jcop.22152]
13. Krampen, G. (1989). Perceived childrearing practices and the development of locus of control in early adolescence. *International Journal of Behavioral Development*. 12(2):93-177. [DOI:10.1177/016502548901200203]
14. Sohrabzadeh Fard, A., Gharaei, V., Asgharnejad, F., Aqbari, A. (2016). The relationship between perceived parenting dimensions and identity styles with the severity of depression in adolescents. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 22(4): 292-299. [http://ijpcp.iuums.ac.ir/article-1-2677-fa.html]
15. Baumrind, D. (1991). Effective parenting during the early adolescent transition. *Advances in family research*. 2: 111-163.
16. Perez-Gramaje, A.F., Garcia, O.F., Reyes, M., Serra, E., Garcia, F. (2020). Parenting styles and aggressive adolescents: Relationships with self-esteem and personal maladjustment. *The European Journal of Psychology Applied to Legal Context*. 12: 1-10.
17. Mckinney, C., Rank, K. (2011). A multivariate model of parent-adolescent relationship variables in early adolescence. *Child psychiatry & Human Development*. 42(4): 442-462.
18. Mashhadi, R., Tabatabai, S. (2018). Investigating the relationship between parenting styles and self-resilience in high school students. *New research in the humanities*. 40: 131-14. [https://civilica.com/doc/803302]
19. Mirza Mohammadi, Z., Mohsenzadeh, F., Arefi, M. (2016). The relationship between parenting styles and psychological toughness with resilience in students. *Journal of Family and Research*. 13(4): 97-120. [https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=303373]
20. Sadat Javadi, B., Zaboli, P., Allahvardi, N. (2016). Predicting high-risk behaviors based on resilience and attachment styles of high school girls in Shahriar city. *Social and disciplinary research of women and family*. (6): 101-118.
21. ARAT, G., Wong, P.W.C. (2019). Examining the Association Between Resilience and Risk Behaviors Among South Asian Minority Students in Hong Kong: A Quantitative Study. *Journal of Social Service Research*. 45(3): 360-372.
22. Hosseini, H., Sadeghi, A., Rajabzadeh, R., Reza, Z.J., Nabavi, S., Ranaei, M., et al. Mental health and related factor in students of north khorasan university of medical sciences. *J North Khorasan Univ Med Sci*. 2011; 3(2): 8-23. [DOI/10.29252/jnkums.3.2.23]
23. Moradi, A., Omidifar, H., Seidi, S. (2016). Comparison of resilience and high-risk behaviors: An intergenerational study. *National Congress of Social Psychology Iran*.
24. Nejati, S.F., Mehdi Yar, M. (2015). Predicting the difficulty of emotion regulation based on parenting styles in Shiraz University students. 2nd International Conference on Psychology, Educational Sciences and Lifestyle. [civilica.com/doc/497551]
25. Fathi, M., Ahadi, H., Jomehri, F., Kalthornia Golkar, M. (2020). The Mediating Role of Resilience between Sensation-Seeking and Alcohol Consumption in 24-40 Year-Old Youth in Tehran: A Descriptive Study. *JRUMS*. 18 (12) :1211-1232. [http://journal.rums.ac.ir/article-1-4767-fa.html]
26. Mohammadi, L., Tanha, Z., Rahmani, S. (2015). The relationship between cognitive emotion regulation strategies and high-risk behaviors perceived through social support. *New psychological research*. 10(39): 161-187

- [<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=286418>]
27. Weiss, N.H., Sullivan, T.P., Tull, M.T. (2015). Explicating the role of emotion deregulation in risky behaviors: A review and synthesis of the literature with directions for future research and clinical practice. *Current Opinion in Psychology*. 3: 22-29. [DOI:10.1016/j.copsyc.2015.01.013]
 28. Gross, J.J., Thompson, R.A. (2007). Emotion regulation: Conceptual foundations. In Gross JJ, Editors. *Handbook of emotion regulation*. New York: Guilford Press. pp: 3-24.
 29. Barzegari, E., Khaleghipour, S., Wahhabi Hamabadi, J. (2016). The mediating role of emotion regulation in relation to spiritual attitudes and risky behaviors in adolescents with substance abuse caregivers. *Addiction research*. (50)12: 233-251. [<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=501253>]
 30. Lennarz, H.K., Hollenstein, T., Lichtwarck-Aschoff, A., Kuntsche, E., Granic, I. (2019). Emotion regulation in action: Use, selection, and success of emotion regulation in adolescents' daily lives. *International Journal of Behavioral Development*. 43(1): 1-11. [DOI:10.1177/0165025418755540]
 31. Uphill, M., Lane, A., Jones, M. (2012). Emotion regulation questionnaire for use with athletes. *Psychology of Sport and Exercise*. 13(6): 761-770.
 32. Andami Khoshk, A., Golzar, M., Esmaili Nasab, M. (2013). Role of nine strategies of cognitive emotion regulation in the prediction of resilience. *Behavior in Clinical Psychology*. 7(27): 61-70.
 33. Mohebi, M., Zarei, S., Sohbatih, M. (2017). The Relationship between Emotion Regulation Strategies and Mental Toughness in Elite Taekwondo Athletes. *Journal of Sport Psychology Studies*. 21: 29-42. [Doi:10.22089/spsyj.2017.2830.1294]
 34. Dir, A.L., Banks, D.E., Zapolski, T.C., McIntyre, E., Hulvershorn, L.A. (2016). Negative urgency and emotion regulation predict positive smoking expectancies in non-smoking youth. *Addictive behaviors*. 58: 47-52. [DOI:10.1016/j.addbeh.2016.02.014]
 35. Tull, M.T., Weiss, N.H., Adams, C.E., Gratz, K.L. (2012). The contribution of emotion regulation difficulties to risky sexual behavior within a sample of patients in residential substance abuse treatment. *Addictive behaviors*. 37(10): 1084-1092. [DOI:10.1016/j.addbeh.2012.05.001]
 36. Ordobadi, S., Mohammadi, S. (2016). The effect of cognitive regulation strategies on high-risk behaviors of adolescents and young people. *Social science studies*. 3(2): 18-24. [<https://civilica.com/doc/765658>]
 37. Staats, S., Van der Valk, I.E., Meeus, W.H., Branje, S.J. (2018). Longitudinal Transmission of Conflict Management Styles Across Inter-Parental and Adolescent Relationships. *Journal of Research on Adolescence*. 28(1): 169-185. [DOI:10.1111/jora.12324]
 38. Mirzaei Feyzabadi, S., Molavi, E., Taheri, N. (2019). The relationship between emotional regulation and cognitive inhibition for tendency to risky behaviors in girl adolescents in Mashhad. *Scientific Journal of Social Psychology*. 7(52): 123-136.
 39. Malakarimi, A. (1398). Study of emotion regulation strategies on high-risk behaviors in adolescence. *International Conference on Educational Sciences, Psychology, Counseling, Education and Research*. [<https://civilica.com/doc/1010793>]
 40. Zadeh Mohammadi, A., Ahmadabadi, Z., Heidari, M. (2011). Construction and Assessment of Psychometric Features of Iranian Adolescents Risk-Taking Scale. *IJPCP*. 17 (3) :218-225. [<http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-1417-fa.html>]
 41. Esfandiari, A. (1994). Check parenting styles of mothers of children with behavioral problems and mothers of normal children and the impact of parental education on children's behavioral disorders.
 42. Conner, K.M., Davidson, J.R.T. (2003). Development of a new resilience scale: The Conner-Davidson resilience scale (CD-RISC). *Depression and Anxiety*. 18(2): 76-82. [DOI/10.1002/da.10113]
 43. Mohammadi, M., (2005). Study of factors affecting resilience in people at risk of abuse materials. Doctoral dissertation.

- University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences;
44. Narimani, M., Arianpour, S., Abolghasemi, A., Ahadi, B. (1390). Comparison of the effectiveness of mindfulness training and emotion regulation on the general health of chemical warfare victims. *Clinical Psychology Studies*. 1 (2): 93-117. [https://civilica.com/doc/894476]
 45. Klahr, A.M., McGue, M., Iacono, W.G., Burt, S.A. (2011). The association between parent-child conflict and adolescent conduct problems over time: Results from a longitudinal adoption study. *Journal of Abnormal Psychology*. 120(1): 46-56. [DOI:10.1037/a0021350]
 46. Bandura, A., Caprara, G.V., Barbaranelli, C., Regalia, C., Scabini, E. (2011). Impact of family efficacy beliefs on quality of family functioning and satisfaction with family life. *Applied Psychology*. 60(3): 421-448. [DOI:10.1111/j.1464-0597.2010.00442.x]
 47. Sharma, M., Joshi, H.L. (2015). Role of family environment and parenting style in adjustment among male adolescents. *Int J Curr Res Acad*. 3(1): 252-263.
 48. Benetti, C., Kambouropoulos, N. (2006). Affect regulated indirect effects of trait anxiety and trait resilience on self-esteem. *Personality and Individual Differences*. 41(2): 341-352. [DOI:10.1016/j.paid.2006.01.015]
 49. Gorji, R., Keshavarzi, F., Hatami, M., Dehghan, A., & Wahhabi, R. (2015). The relationship between parenting styles and high-risk behaviors of hearing impaired students. *Exceptional education*. 4(132): 5-12.
 50. Shukri, N., Yousefi, M., Safaei Rad, I., Akbari, T., Mousavi, S.M., Nazari, H. (2015). Correlation of high-risk behaviors in student adolescents with parenting styles. *Health Promotion Management Quarterly*; 5(1): 73-82. [http://jhpm.ir/article-1-547-fa.html]
 51. Álvarez-García D, García T, Barreiro-Collazo A, Dobarro A, Antúnez Á. Parenting style dimensions as predictors of adolescent antisocial behavior. *Front. Psychol*. 2016; 7: 1383. [DOI:10.3389/fpsyg.2016.01383]
 52. Hwang j. A processing model of emotion regulation: insight from the attachment system. PHD thesis in art and science. Georgia State University; 2006.
 53. Ghanbarpour, F., & Ahmadvand, M.A. (1398). The Relationship between Perceived Parenting Styles and High-Risk Behaviors of High School Girls. The First National Conference of Farda School. [https://civilica.com/doc/1013361]
 54. Fili, A., & Mousavi Monfared, Z. (1398). Sadeghianfar H. Predicting emotion regulation based on attachment styles and perceived parenting styles in female high school students in Gachsaran. Fourth International Conference on New Research Achievements in Science Social, Educational Sciences and Psychology. [https://civilica.com/doc/928503]

